

Welkom

in het gebied rond de Zouweboezem

Deze wandelroute neemt u mee langs de Zouweboezem, een eldorado voor riet- en watervogels. In het moerasgebied broedt de grootste purperreigerkolonie van Nederland. In de zomermaanden kunt u deze zeldzame vogels boven het riet zien vliegen. In de omliggende polders en in De Boezem jagen ze op kikkers en vissen.

Routebeschrijving

Start op het Dorpsplein van Meerkerk en wandel links langs Eeterij Het Kleine Brughuis (Tolstraat). Ga na circa 100 meter bij de gemeenteplattegrond linksaf (Zederikkade).

1 Oude Zederik

De Zouweboezem is een moerasgebied van 4 kilometer lang en 300 meter smal tussen de plaatsen Ameide en Meerkerk. Het gebied bestaat uit boezemwatergang de Oude Zederik, uitgestrekte riet- en rietruigtevegetaties, doorgegroeide grienden en elzenbroekbosjes. De Oude Zederik werd omstreeks 1385 gegraven in een voormalige kreek. Lange tijd werd vrijwel al het overtollige water van de Vijfheerenlanden via de Oude Zederik op de Lek uitgeslagen. Ook nu nog wordt water uit de omliggende polders in de Zouweboezem opgevangen.

2 Kopstoven

Langs de Zederikkade staan zeer oude knotwilgen. Het loont de moeite een kopstooft, zoals het sterk vertakte uiteinde van een geknotte wilg heet, eens van dichtbij te bekijken. Het is een wereld op zich. Gemakkelijk te herkennen zijn de diep ingesneden bladeren van de eikvaren. In de winter blijven deze varens groen.

3 Veenpluis

Rechts van de kade liggen enkele oude schraallandjes. De kleiige bovenlaag is in het verleden afgegraven om de kade mee aan te kunnen leggen. Daarom liggen deze percelen wat lager dan de overige graslanden. Op de schrale grond groeit veenpluis en echte koekoeksbloem.

Ga aan het einde van het pad links onder de autosnelweg door en wandel rechtdoor het pad op.

4 Vlietmolen

Deze prachtige wipwatermolen met de naam Vlietmolen is de enige nog intacte molen in het Zouweboezemgebied. Ooit stonden er minstens achttien. De oorspronkelijke Vlietmolen dateert van 1840. Na een brand in 1998 is de molen in 2001 herbouwd.

5 Snor en blauwborst

De rietvelden links van het pad zijn een waar lustoord voor moerasvogels als kleine karekiet, rietzanger, snor en blauwborst. In het voorjaar zingen de vogels hun hoogste lied. Fijntuiglijk, maar ook letterlijk. Vaak bakenen zij hun territorium af of lokken ze al fluitend een wijfje vanaf de top van een dood boompje of een boven het riet uitstekend struikje. Op plaatsen met meer struweel voelt de zeldzame sprinkhaanzanger zich thuis. Zijn monotone, trillende gezang kan minutenlang aanhouden.

6 De Kikker

In polder de Kikker voert het Zuid-Hollands Landschap een mozaïekbeheer voor weidevogels als grutto, tureluur, Kievit en slobeend. De percelen worden afwisselend gemaaid en begraasd. In de weilanden kunt u ook de zeldzame purperreiger naar voedsel zien zoeken. Aan de rand van de polder is in het verleden een stuk grond afgeplagd. Dit is gunstig voor allerlei plantensoorten. Vanaf de kade kunt u in de zomer breedbladige orchissen en bloeiende rietorchissen zien.

7 Zwarte stern

Achter het riet ligt de splitsing van de Oude en de Nieuwe Zederik. Juist hier broedt een kolonie van enkele tientallen paartjes zwarte stern. Als u in het voorjaar een paar minuten stil blijft staan, vliegt er zeker een over u heen. De zwarte stern jagen in de omringende polders op libellen en visjes. In juni is het voedsel voor hun jongen, wachtend op een drijvend nestje, bijna niet aan te slepen.

8 Vlonderpad

Via een vlonderpad wandelt u over de Nieuwe Zederik naar het natuurontwikkelingsgebied De Boezem. Een vogelkijkscherm aan het einde van het pad biedt zicht op een voormalig graslandgebied dat is omgevormd tot natte moerasnatuur. De percelen zijn tot verschillende diepten afgegraven en het gebied heeft een eigen waterhuishouding. Purperreigers en andere moerasvogelsoorten komen hier om te broeden en te foerageren. Maar ook zeldzame soorten als de waterspitsmuis en grote modderkruiper hebben het in De Boezem naar hun zin.

Volg de Zederikkade tot de Lekdijk. Ga op de dijk linksaf en loop door tot het eerste kruispunt (bij Sluis).

Purperreigeroute

Wandelroute langs de Zouweboezem

wandelroute

wandelroute

10,5 km niet gemarkeerd

9 Stroomdalgrasland

In de Achthovense en Kersbergse Uiterwaarden beheert het Zuid-Hollands Landschap een aantal stroomdalgraslanden. Door de invloed van de Lek groeien hier planten als gele morgenster, margriet, kattendoorn, kruisdistel en enkele soorten rolklaver. De meidoornhagen zijn vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol.

Ga op de kruising links de dijk af en volg de Zouwendijk richting Meerkerk. Loop aan de linkerkant van de weg. Dit is veiliger en u hebt zo bovendien een beter zicht op de Zouweboezem.

10 Overwinterende smienten

In de kooibocht ziet u door het hout heen eendenkooi De Zouwe. Het wiel is ontstaan na een dijkdoorbraak in de veertiende eeuw. Het Zuid-Hollands Landschap houdt de eendenkooi in bedrijf. Het is echter vooral een rustgebied voor overwinterende eendensoorten zoals smient, krak- en slobbeend. 's Winters slapen er enorme aantallen aalscholvers in het kooibos.

11 Zouweshooi

Dit rietland was tot halverwege de vorige eeuw een zeer schraal en nat hooiland. Boeren oogstten er het zogeheten Zouweshooi. Het schrale gras was van zo weinig waarde, dat het landje langzaam maar zeker is omgevormd tot soortenrijk rietland. In het voorjaar ontdekt u de dotterbloem en in de zomer bloeien hier de gulden boterbloem en rivierkruiskruid.

12 Purperreigerkolonie

Vanaf maart werken de purperreigers in het rietland links van u aan hun nesten; een eenvoudig plateau van plantenresten in het riet. Met ruim 150 paar broedt hier de grootste purperreigerkolonie van Nederland. Purperreigers zijn eenvoudig van hun blauwe neven te onderscheiden door de roodbeige bovenkanten van hun vleugels. Daarnaast zijn de slangachtige kop en de gestreepte hals van de purperreiger erg opvallend.

Vervolg uw route op de Zouwendijk en ga dan links onder de A27 door. Het is nog 1 kilometer naar Meerkerk.

13 Hoogte winnen

De A27 snijdt de Zouweboezem in tweeën. Om te voorkomen dat de snelweg voor vogels een onneembare barrière is, heeft het Zuid-Hollands Landschap in de jaren tachtig van de vorige eeuw elzen in de versleten grienden geplant. Vogels als de purperreiger en de roerdomp worden hierdoor gedwongen hoog over de bomen en dus ook over de weg heen te vliegen. Dit voorkomt verkeersslachtoffers.

Op weg

Buro Kloeg, Bunnik - tekeningen Sacha de Nobel - tekst Harry Bunk, 6045

Start

Restaurant De Gouden Leeuw, Dorpsplein 4, 4231 BA Meerkerk, (0183) 35 16 35 of Eeterij Het Kleine Brughuis, Dorpsplein 2, 4231 BA Meerkerk, (0183) 35 22 08.

Lengte

De route heeft een lengte van 10,5 kilometer.

Markering

Volg de beschrijving in de tekst.

Bereikbaarheid

Met het openbaar vervoer: buslijnen 81 en 181 rijden tussen de treinstations van Gorinchem en Utrecht CS en stoppen in Meerkerk. Stap uit bij halte Postkantoor.

Met de auto: neem op de A27 de afslag Meerkerk. Volg daarna de borden naar Meerkerk. In het dorp wordt parkeergelegenheid aangegeven met borden.

Rolstoelen

De paden tussen de nummers 4 en 7 zijn onverhard en daardoor niet geschikt voor rolstoelen. De Zouwendijk beschikt niet over een fiets- of voetpad en is daardoor voor rolstoelen gevaarlijk.

Honden

Op het vlonderpad zijn honden niet toegestaan.

Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

Nesserdijk 368

3063 NE Rotterdam

telefoon (010) 272 22 22

fax (010) 242 06 50

www.zuidhollandslandschap.nl

De Nationale Postcode Loterij steunt het Zuid-Hollands Landschap

